

Progresjonsplan for Kyvikdalen barnehage

2023 - 2026

Lek, læring, omsorg og danning

Innholdsfortegnelse

Progresjonsplan for	1
Kyvikdalen barnehage	1
Progresjon	3
Lek	4
Progresjon- Lek	4
Hva	4
Hvordan.....	4
Læring	6
Progresjon- Læring.....	7
Hva forventes.....	7
Hvordan.....	7
Omsorg	8
Progresjon- Omsorg	9
Hva	9
Hvordan.....	9
Danning	10
Progresjon- Danning	11
Hva	11
Hvordan.....	11

Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Personalet skal

- oppdage, følge opp og utvide det barna allerede er opptatt av
- planlegge og tilrettelegge for progresjon i barnehagens innhold for alle barn
- bidra til at barna får mestringsopplevelser og samtidig har noe å strekke seg etter
- legge til rette for fordypning, gjenkjennelse og gjentakelse i barnehagens innhold og arbeidsmåter
- introdusere nye perspektiver og tilrettelegge for nye opplevelser og erfaringer
- sørge for progresjon gjennom bevisst bruk av materialer, bøker, leker, verktøy og utstyr og gjøre disse tilgjengelig for barna.
(Rammeplanen 2017)

Arbeid med barnehagen som lærende organisasjon innebærer at personalet i barnehagen må ha et aktivt forhold til barns lærings- og dannelsesprosesser. Kjerneprosessene i barnehagen – lek, læring, omsorg og danning – vil være preget av kvaliteten i samspillet mellom barn og personale.

Personalet skal vektlegge en anerkjennende væremåte overfor barn. Både støtte og utfordring gjennom varierte opplevelser, kunnskaper og materialer kan fremme læring og danning. Tidlige opplevelser og erfaringer påvirker selvoppfatningen. Derfor blir personalets handlinger og holdninger i møte med barns læringserfaringer avgjørende.

Lek

Rammeplanen

"Leken skal ha en fremtredende plass i barns liv i barnehagen. Leken er barns arena og deres naturlige væremåte. Leken har egenverdi for barnet og er en viktig side ved barnekulturen. Gjennom lek utvikles alle sider ved barnet. I lek utvikles vennskap på tvers av alder, språklige og kulturelle ulikheter. Å få delta i lek er grunnleggende for barns trivsel. I samhandling med andre legges grunnlaget for sosial kompetanse og læring"

Målsetting

- Opplive god samspillslek daglig
- Leke fordi det er gøy
- Utvikle gode relasjoner og vennskap
- Utvikle seg motorisk, språklig, emosjonelt, sosialt og kognitivt
- Utvikle fantasi, forestillingsevne og kreativitet
- Ta andres perspektiv, utvikle empati og gi rom og form til tanker og følelser
- Opplive mestring
- Utvikle humor og glede
- Tolke lekesignaler

Metode

- Legge fysisk og organisatorisk til rette for lek
- Barnehagens innhold skal inspirere til fantasi, skaperglede og livsutfoldelse
- Små lekegrupper for å skape trygghet og forutsigbarhet
- Barns medvirkning. Barna velger selv lekegruppe
- Ta vare på barnekulturen. Gi barna impulser og inspirasjon gjennom opplevelser i nærmiljøet
- Løfte frem tradisjonsleker

Voksenrollen

- Støtte, inspirere og oppmuntre til lek
- Være gode rollemodeller og lekekamerater
- Fange opp barn som ikke deltar i lek, holdes utenfor eller ødelegger andres lek
- Skape humor og glede i leken
- Vær kreativ, impulsiv og spontan
- Lage lekemiljø som inspirerer til lek, og et lekemiljø som passer barnas alder og modenhet

Progresjon- Lek

Hva	Hvordan
1-2 år <ul style="list-style-type: none">• Vise interesse og nysgjerrighet• Utforske og oppleve miljøet rundt seg• Begynnende turtaking	<ul style="list-style-type: none">• Være aktivt utforskende og nysgjerrig på barn og gjenstander i miljøet rundt. Utforske og studere ting i miljøet. Bruke sansene aktivt for å erfare nye

<ul style="list-style-type: none"> • Tit-tit lek • Vise glede i leken • Variert sansestimulering • Leke vedsiden av hverandre- Parallell-lek 	<p>ting. Sansestimulering gir grunnlaget for ny læring</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gjemme seg bak gjenstander for så å titte frem igjen. Gjøre det om igjen og om igjen bare fordi det er gøy • Begynne å leke vedsiden av hverandre. Leke med samme ting, uten å leke med hverandre
<p>2-3 år</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toddlerlek • Konstruksjonslek • Tit-tit lek • Turtaking • Vise glede i leken • Begynne å leke sammen med andre barn 	<ul style="list-style-type: none"> • Springe, hoppe, danse, klappe og hoppe, om igjen og om igjen sammen med andre barn. Lage masse lyd, le og smile • Bygge med klosser for så å rive ned igjen • Gjemme seg bak gjenstander for så å titte frem igjen. Gjøre det om igjen og om igjen bare fordi det er gøy
<p>3-4 år</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ta initiativ til lek på en god måte • Turtaking • Gi og ta innspill i lek • Konstruksjonslek • Symbollek • Ikke stenge ute i lek • Bli varende i lek over tid • Humor og glede • Fantasi og forestillingsevne 	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke språket til å invitere andre barn inn i lek. Vente på tur i lek. Mestres min tur, din tur • Evne å bli værende i lek over tid, uten å bli forstyrret av ytre stimuli. Forsvinne inn i leken (flow) • Gi objekter andre egenskaper enn de opprinnelig har. En klosse blir til en bil og en spade blir til et sverd • Late som om de spiser, drikker, kjører bil og går på besøk til naboen
<p>4-5 år</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ta initiativ til lek på en god måte • Turtaking • Gi og ta innspill i lek • Symbollek. Late som om lek • Ikke stenge ute i lek • Humor og glede • Bli varende i lek over tid 	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke språket til å invitere andre barn og voksne inn i lek. Evne å ta i mot innspill fra andre barn, samt komme med innspill for å videreutvikle leken • Bli værende i lek over tid uten å forstyrres av ytre faktorer. Fanges i leken (flow) • Late som om de er andre enn seg selv i lek (mor, far, brannmann, prinsesse)
<p>5-6 år</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rollelek 	<ul style="list-style-type: none"> • Evne å gå inn og ut av roller. Prøve ut roller og leke ut

<ul style="list-style-type: none"> • Bli værende i lek over lengre tid sammen med flere barn • Tolke lekesignaler • Mestre konflikter • Ta innspill • Humor og glede • Ikke stenge ute i lek 	<p>hendelser fra hverdagslivet. Bruke fantasi og forestillingsevne til å utvikle leken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leke sammen med flere barn over lengre tid. Gi og ta innspill i leken. Mestre konflikter ved å bruke gode strategier som for eksempel språket • Vise humor og glede i leken. Le sammen med andre barn og voksne
--	---

Læring

Rammeplan:

Barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes. Dette kan barnehagen gjøre gjennom å introdusere nye temaer og materialer.

Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. De skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser.

Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Målsetting

- Barna skal oppleve et stimulerende miljø, der deres nysgjerrighet og vitebegjær anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser, samtidig som barna bidrar i egne og andres læring

Metode

- legge fysisk og organisatorisk til rette for læring
- barna skal få bruke hele kroppen og alle sine sanser i sine læringsprosesser
- barnehagen skal sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at alle barn kan bidra i egen og andres læring.
- være engasjert og undrende sammen med barna
- introdusere udefinerbart materiale, og sammen med barna lage planer på hva vi kan gjøre med dem
- lese bøker og jobbe videre med barnas interesser
- være oppmerksomme når vi er ute, lytte og se i naturen
- barns medvirkning. Jobbe videre med det som engasjerer barna
- ta vare på barnekulturen. Gi barna impulser og inspirasjon gjennom opplevelser i nærmiljøet

Voksenrollen

- støtte, inspirere og oppmuntre til lek og læring
- sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring

- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling
- være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner
- utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold
- støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.

Progresjon- Læring

Hva forventes	Hvordan
1-2 år <ul style="list-style-type: none"> • Barnet utforsker ulike former ved å være kroppslige og bruke sansene. • Barnet lærer gjennom observasjon av- og i samspill med andre • Viser en begynnende evne til å undre seg over ulike fenomener 	<ul style="list-style-type: none"> • Viser nysgjerrighet og er aktiv utforskende • Observerer og hermer etter andre barn/voksne, og spiller videre på det • Begynner å søke informasjon om ulike fenomener gjennom utforskning og ved å henvende seg til andre barn/voksne
2-3 år <ul style="list-style-type: none"> • Nysgjerrighet – barnet undrer seg og er spørrende overfor omgivelsene og menneskene rundt seg. • Indre motivasjon – barnet viser et ønske om å erfare og lære. • Opprettholder et felles fokus med en voksen eller et annet barn over tid. 	<ul style="list-style-type: none"> • Etterspør informasjon i samspill med andre. • Utforsker, inviterer og prøver ut. • Får med seg det som blir sagt og gjort, og bidrar til fellesskapet
3-4 år <ul style="list-style-type: none"> • Nysgjerrighet, barnet viser vitebegjær • Indre motivasjon: Barnet er opptatt av å vise de voksne hva det klarer. Tar utfordringer. 	<ul style="list-style-type: none"> • Etterspør informasjon i samvær med andre. • Søker den voksnes oppmerksomhet for deling av sin mestring. Oppsøker nye

<ul style="list-style-type: none"> Barnet inviterer til felles fokus, og viser en åpenhet for andres perspektiv. 	<p>situasjoner, observerer og prøver ut.</p> <ul style="list-style-type: none"> Leder samtaler og aktiviteter, lytter til andre, ønsker samspill
<p>5-6 år</p> <ul style="list-style-type: none"> Nysgjerrighet, barnet er informasjonssøkende utover den informasjonen som er gitt av en voksen Indre motivasjon- barnet har interesse av å se den 	<ul style="list-style-type: none"> Etterspør informasjon, er med på refleksjon, og har forslag til hvor de kan finne svar på det de lurer på.

Omsorg

Rammeplanen

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre.

I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsrelasjonen mellom barn og voksne og mellom barna.

Personalet skal legge til rette for et miljø som gjør barna til mottakere av omsorg, og de skal verdsette barnas egne omsorgshandlinger.

Målsetting

- Barn lærer seg bruken av ASK, slik at alle blir inkludert
- Det pedagogiske arbeidet i barnehagen tilrettelegges slik at barna har mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre.
- Det legges aktivt til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet, og barna imellom.

Metode

- Bildestøtte - bildestøtte kan hjelpe barn til å oppnå forståelse for innholdet i en aktivitet. Barn som strever med å holde på oppmerksomheten, kan også ha nytte av visuelle hjelpemidler som konkreter og bilder.
- God tilnærming: Tilnærming dreier seg om tenkemåter og arbeidsmåter som inneholder faglig kunnskap og personlig kompetanse. Personalet vil benytte ulike tilnæringsmåter som metode noe som krever at personalet er bevisst på sine egne følelser, reaksjoner og triggere i samspill. Tilnærming handler om å ha en bevissthet rundt egen væremåte og inn toning. Hvilken tilnærming vi skal bruke i barnehagen, avhenger av barnets alder, hva vi ønsker å oppnå, og hvordan samarbeidet og dynamikken på barnets avdeling fungerer.

Voksenrollen

- Ivareta barns behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile
- Legge til rette for at barn kan knytte seg til personalet, og til hverandre
- Sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel
- Møte alle barna med åpenhet, varme og interesse, vise omsorg for hvert enkelt barn
- Være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg, med sensitivitet.
- Støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg.
- Bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre.

Progresjon- Omsorg

Hva	Hvordan
1 – 2 år <ul style="list-style-type: none"> • Barnet opplever trygghet i barnehagen 	<ul style="list-style-type: none"> • Barnet viser tillit til sensitive og tilstedeværende voksne, ved for eksempel søke trøst, vise glede og få hjelp til følelsesregulering Barnet møter ansatte som anerkjenner barnets følelser.
2 - 3år <ul style="list-style-type: none"> • Barnet er oppmerksom på ulike følelser hos seg selv og andre. • Barnet begynner å utøve omsorgshandlinger 	<ul style="list-style-type: none"> • Barnet viser at det gjenkjenner andre barns følelsesuttrykk, for eksempel ved å imitere eller ved å vise følelseskort (ask) • Barnet viser begynnende evne til å glede andre. For eksempel gi trøst eller hente noe som noen har mistet.
3 - 4 år <ul style="list-style-type: none"> • Barnet viser tillit til personalet • Barnet viser stolthet over egne prestasjoner • Barnet tar imot veiledning • Barnet lærer seg å benytte seg av bildestøtte (ASK) • Barnet uttrykker grunnleggende behov og gjør seg forstått. • Barnet viser forståelse for å glede andre 	<ul style="list-style-type: none"> • Barnet oppsøker de voksne • Barnet søker positiv bekreftelse • Barnet gjennomfører noe de synes er vanskelig med støtte eller veiledning fra en voksen eller et annet barn. • Tar selv initiativ til å bruke bildestøtte (ASK) • Uttrykker verbalt at, jeg er sulten, tørst, sint, jeg er lei meg osv. • Gir positive tilbakemeldinger til andre barn.
5 -6 år	

<ul style="list-style-type: none"> • Barnet er kompetent til å sette andres følelser foran sine egne • Barnet prøver å løse konflikter selv • Barnet kan regulere seg selv og sine behov • Viser tillit til andre barn 	<ul style="list-style-type: none"> • Barnet gir fra seg en leke et annet barn ønsker å leke med, venter på tur, inkluderer alle. • Barna snakker seg gjennom konfliktene og kommer frem til løsninger som alle er fornøyde med. • Tar selvstendige valg, og velger sine «kamper». • Spør om hjelp fra andre barn, inviterer til lek, anerkjenner hverandres følelser, heier på hverandre og viser glede når andre får til noe/mestrer noe nytt.
--	---

Danning

Rammeplanen

Barnehagen skal legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Dette skal gjøres ved at personalet støtter barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen. Barnehagen skal videre fremme samhold og solidaritet, samtidig som barnas individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp.

Barnehagen skal bidra til at barna skal forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Og bidra til at barna føler en tilhørighet til samfunnet vårt. Barna skal få medvirke til å forme hverdagen sin i barnehagen. De skal få uttrykke synspunkter og meninger.

Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.

Målsetting

- Barnehagen har en kultur der barna oppmuntres til å stå for egne meninger og væremåter, samtidig som de lærer seg å respektere andres.

Metode

- Bruke lek og samspillsituasjoner som inngangsport til hvordan en skal oppføre seg med hverandre
- Legge til rette for meningsfulle opplevelser, og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse.
- Støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet.
- Synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet.

Voksenrollen

- Tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling

- Støtte barnas engasjement i fellesskapet
- Synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- Anerkjennelse og følge opp barnas perspektiver og handlinger
- Synliggjøre og fremme mangfold og uliketer

Progresjon- Danning

Hva	Hvordan
<p>1 – 2 år</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barnet viser evne til å uttrykke egne følelser og behov, verbalt, ved bruk av kroppsspråk eller ved bruk av ASK • Barnet blir kjent med, og følger barnehagens rutiner. • Barnet er en del av fellesskapet under måltidet 	<ul style="list-style-type: none"> • Barna blir møtt av sensitive anerkjennende voksne når de gir uttrykk for følelser og behov. • Barnet viser vilje til å følge gruppas rutiner i barnehagehverdagen. • Barnet bidrar i samspill under måltid
<p>2 - 3 år</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barnet har en følelse av å være en verdigfull del av fellesskape, og at «jeg» har en mulighet til å påvirke egen hverdag. • Barnet gir uttrykk for å kjenne igjen andres følelser og behov, viser begynnende evne til empati. 	<ul style="list-style-type: none"> • Barnet tar gjentagende kontakt med barn og voksne, og forventer tilpasset respons. • Barnet leser andres følelser/behov, og evner å reagere med forventet handling
<p>3-4 år</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barnet kan utvide en samtale. • Barnet kan dele av seg selv • Felles fokus • Orientert rundt andres følelsesuttrykk, vise forståelse. • Selvhevdelse 	<ul style="list-style-type: none"> • Stiller spørsmål som utvider samtalen eller gir den en ny retning. • Forteller eller deler historier som kan kobles til det andre har snakket om. • Utholdenhet og felles fokus i samlinger. • Kan si fra til voksne hvis andre barn trenger trøst eller hjelp til noe. • Klarer å si «stopp», setter grenser for seg selv.
<p>4-5 år</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viser prososial atferd 	

<ul style="list-style-type: none"> Selvhevdelse 	<ul style="list-style-type: none"> Barnet setter andres behov foran sine egne. (når det er hensiktsmessig). Oppsøker hjelp til konfliktløsning når det er nødvendig.
<p>5-6 år</p> <ul style="list-style-type: none"> Selvhevdelse <ul style="list-style-type: none"> Ha tro på at men har betydning for fellesskapet 	<ul style="list-style-type: none"> Barnet formidler sitt behov, sine tanker og forhandler Står i egne avgjørelser, kjenner det er greit å endre mening hvis det kjennes riktig. Kjenner på hva som er rett og galt, og våger å stå i det, viser at de ønsker å være en del av et demokratisk fellesskap. Påvirker og tar plass sammen med andre.